Osobne odbicie z XLI t. Rocz. Tow. nauk. krakowskiego.

OPIS

nowych członkonogów *(Arthropoda)*.

Podał Dr. M. NOWICKI.

Przedłożono na posiedzeniu 10 Lutego 1870.

Wije *(Myriopoda)*.

Glomeris Mniszechii n. sp. ♂. ♀.

Duabus longitudinalibus luteis angulatimque approximatis seu junctis maculis in processibus lateralibus primi segmenti distincta.

Skulica ta różni się od wszystkich dotąd opisanych tém, że na bocznych przedłużeniach pierwszéj obrączki ciała ma dwie żółte plamy w kształcie kąta do siebie zbliżone albo też ze sobą złączone.

Rozmiary jéj są zmienne, okazy bowiem większe są 0m0135 długie, a środkiem 0m007 szerokie, zaś mniejsze 0m0095 długie i środkiem 0m0055 szerokie. Mocno wypukła, za pierwszą obrączką nieco zwężona

i odtąd już równo szeroka, cała nieznacznie dołeczkowano kropkowana, jakby nakłóta. Głowa opatrzona poprzecznemi bróżdkami, między rożkami nakształt trójkąta wzniesiona i obsadzona rozrzuconemi guzeczkami, z których każdy nosi szczecinkę. Ostatnia obrączka jest bardzo stroma i w tyle prawie prosto ucięta.

Barwy jest ta skulica czarniawéj, przytém mocno połyskowna; tylny brzeg grzbietnych półobrączek ma z białawą obwódką, przy brzegu ust żółtawą plamkę trójkątną, a wzdłuż strony grzbietnéj ciała 6 szeregów żółtych plamek Ostatnia obrączka ma tylko 4 takie plamki, pierwsza zaś 8, t. j. po dwie na każdym boku, a 4 przy tylnym brzegu.

Piękną tę skulicę odkryłem w reglach tatrzańskich pod kamieniami. Nadałem jéj nazwę Jerzego hr. Mniszcha, wielce zasłużonego przyrodnika i dobroczyńcy zoologicznego muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Pajęczaki *(Aranina)*.

Nemastoma Kochii n. sp. ♂. ♀.

Alte convexum, granulatum. In medio corpore aculei duo transverse juxta positi, pone versus directi; palporum articuli omnes pilis capitulatis instructi. Long. corp. $0^m 0045$.

Nigrum mandibulis palpisque pallidis. Pedes nigri metatarsi et tarsi subfusci. In priore corporis parte utrobique maculae tres auratae, pone dorsi aculeos utrimque series e punctis formata et proxime a margine po-

stico immobilis corporis partis clavus transversus aureolus.

Ciało ma czarne, miękkie części płowe, po bokach przodu 3 złociste plamki łukiem ustawione. Poza kolcami grzbietnemi poczyna się dwoisty szereg kropek złocistych, przeciągający się także na ruchome obrączki. Równolegle do tylnego brzegu nieruchoméj płytki leży złocista prążka w środku przerwana. Głaszczki blado żółte, szczęki takież, ale na przodzie nieco zaczernione. Biodra nogowe czarne, uda rzepki i piszczele czarno brunatne, przy nasadzie blado żółte, członki stopowe brunatnawo żółte.

Jest wysoko wypukły, o 0^m0015 dłuższy, niż szeroki, na przodzie zaokrąglony, po bokach prawie równoszeroki, w tyle nieco zeszczuplony. Guzek oczny nad brzegiem głowy wzniesiony, tak długi jak szeroki, ziarnisty, bez brózdki środkowéj. Za kresą pomiędzy biodrami czwartéj pary nóg są osadzone dwa nieco w tył zwrócone kolce ziarniste, u wierzchołka wszakże gładkie.

Pierwszy członek szczęk z wierzchu kulisto wypukły, z nielicznemi szczecinkami; członek nożycowy przy nasadzie wązki i nieco ściśniony, zewnątrz wypukły, także szczecinkami porosły.

U głaszczków biodra nie są zgrubiałe; uda cienkie, proste, ku końcowi nieco grubsze niż przy nasadzie, obsadzone nielicznemi włoskami pałeczkowatemi; rzepka tak gruba jak końcowa część uda i tak samo włosista; piszczel téj długości co rzepka, ale nieco grubsza od niéj i gęściéj uwłoskowana; stopa krótsza od piszczeli i jak ta uwłosiona.

Biodra nóg grubo ziarniste, uda obrzednio ziareczkowane.

Nowy ten gatunek odkryłem w Tatrach i zbierałem go zarówno w reglach jak w niższych halach. Nazwałem go na cześć arachnologa Dra Ludwika Kocha, przykładającego się do opracowania fauny pajęczéj Galicyi.

Muchy *(Diptera)*.

Rodzaje *Microphorus*, *Iteaphila* i *Euthyneura* ustanowiono najprzód dla szczupłéj liczby znanych gatunków. Późniéj atoli przybyły do każdego z tych trzech rodzajów gatunki nowe, różniące się od opisanych i same pomiędzy sobą przeważnie cechami plastycznemi tak uderzającemi, że znamiona rozeznawcze pomienionych rodzajów już nie zupełnie przypadają do przeważnéj liczby znanych obecnie gatunków do nich należących, i dlatego niebawem muszą być inaczéj określone, jeżeli te trzy rodzaje dawniejsze nie mają się rozpaść na liczne rodzaje nowe, obejmujące tylko po jednym lub po kilka gatunków, albo téż ich granice nie mają się zupełnie ze sobą spływać. Największa część gatunków z powyższych trzech rodzajów są to muszki wprawdzie bardzo ciekawe, lecz że dla swéj drobności i ubarwienia mało w oczy wpadają, wątpić nie można, że dotąd małą tylko ich część poznano, a znaczna ilość gatunków z czasem jeszcze przybędzie. Gdy to nastąpi . natenczas dopiero będzie można wprowadzić ład systematyczny w przynależne rodzaje, tymczasem zaś zdaje się być stósowniejszém, gatunki nowo odkrywane po dokładnéj rozwadze ich właściwości ustrojowych zamieszczać w jednym z pomienionych rodzajów dawniejszych

Do powyższych uwag nastręcza mi sposobność gatunek szczególniéj ciekawy, przeze mnie w Tatrach na początku Czerwca niestety tylko w płci samczéj odkryty, z powierzchownego wejrzenia większą czarnoskrzydłą *Cyrtoma* przypominający. Okazuje on pod względem użyłkowania skrzydeł, szczególniéj téż co do postaci i niezwyczajnéj wielkości komórki pleskowéj, wielkie podobieństwo do *Iteaphila Macquarti Zett.*, tylko że u niego trzecia żyłka podłużna nie jest rozwidloną, jak u gatunków należących do rodzaju *Iteaphila*, lecz całą, użyłkowanie przeto ma on nie jak *Empis*, lecz jak *Rhamphomyia*, jak gatunki rodzaju *Microphorus* w ściślejszém tego słowa znaczeniu. Uderzająca długość jego ssawki prosto wystającéj i głaszczków do niéj przyległych zdają się wprawdzie na pierwszy rzut oka być podobniejszemi tymże częściom pyszczkowym u *Iteaphila*, niż u *Microphorus*, wszakże po dokładniejszém ich zbadaniu okazuje się, że swą budową najściśléj zbliżają się do tychże części u *Microphorus rostellatus Löw.* Gatunek przeto poniżéj opisany musi być zamieszczony w rodzaju *Microphorus* w ściślejszém znaczeniu, a od znanych tegoż gatunków, łatwo go odróżnić zarówno znaczniejszą długością ssawki i głaszczków, jak wielką komórką pleskową. Nazwałem go na cześć Włodzimirza Zontaka, zasłużonego kustosza przy narodowém muzeum przyrodniczém, które założył we Lwowie Włodzimirz hr. Dzieduszycki.

Microphorus Zontaki n. sp. ♂.

Totus ater, rostro capite multo longiore, palpis capiti aequalibus, cellulâ discoidali permagnâ, Iteaphilae Macquarti Zett. simili. Long. corp. $1^5/_6$ *lin.; long. al. 2 lin.*

Ciało z wszystkiemi częściami czarne, tylko skrzydełka bledsze z czarném znamieniem. Oczy stykają się z sobą na ciemieniu. Różki dość długie i smukłe; obadwa ich pierwsze członki opatrzone obrzedniemi włoskami czarnemi; członek pierwszy stylika rożkowego jest nieco cieńszy, niż trzeci członek rożków, drugi członek stylikowy kształtu krótkiéj szczecinki. Ssawka poziomo naprzód zwrócona, około $1^3/_4$ razy tak długa, jak głowa. Głaszczki przylegające do ssawki są nitkowate i tak długie lub nieco dłuższe jak głowa, a dłuższe od połowy ssawki, obrzednio czarnemi włoskami porosłe. Uwłosienie ciemienia i potylicy również czarne. Tułów wysoko wypukły oraz kałdun wydają się w najliczniejszych kierunkach aksamitno czarne, w innych zaś połyskownie czarne jak brzuch, który jednak ku nasadzie jest znacznie jaśniejszy. Uwłosienie plec czarne, wyniosłe, dosyć długie, lecz nie gęste. Tylny brzeg tarczki opatrzony gęstym szeregiem szczecinkowatych włosków czarnych. Dość skąpe uwłosienie kałduna również czarne. Czarne hypopygium podobnie ukształcone jak u *Iteaphila Macquarti*, wszakże krótsze; górne tegoż płatki czarne, szersze niż u *Iteaphila Macquarti*, a ciernisty ząbek na ich tylnéj stronie znacznie krótszy; wnętrzne przysadki czarne lub przynajmniéj brunatne kształtu małego kolca zakrzywionego. Nogi budowy delikatnéj, całe czarne, tylko przednie kolanka więcéj brunatne; czarne ich uwłosienie dość skąpe, krótkie, na wierzchnéj stronie wszystkich ud i na spodniéj tylnych dłuższe i bardziéj odstające. Skrzydła z mocno wyciągniętym kątem tylnym i wielką komórką pleskową w końcu prosto uciętą, któréj wielkość i postać równa się tejże komórce u *Iteaphila Macquarti.*

Kraków. — Drukarnia Uniwersytecka, 1870 r.

A